

REGÉLŐ.

PESTEN vasárnap november 30^{kán} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben, képek nélkül egy ezüstforinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma 24 kr.; egyes kép 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

A z ü r e s s z é k.

A' Cheviot-hegység felséges magos és bérczes egy hegy-láncz, melly hóval koszorúzva, a' szélvészektől körültombolva, legelőkkal, 's termékeny szirtekkel környezve Nagybritanniának északi részét annak déli részétől választja-el. E' bérczek büszke 's égre tolongó csúcsaikkal, setét és homályos üregeikkel úgy állnak itt, mint ama vad és féktelen gondolkodás-módnak jelképei, melly hajdan az itt lakozott határszélieket bélyegzé. — E' környékben feküdt Marschlaw, egy régi komor bérlett ház, mellyet nem sokkal ez előtt a' hozzá tartozott 500 hold földdel Elliot Péter birt vala. A' kis birtoknak határai se bokrok se falak által nem voltak még kijelelve; itt egy karó, ott valamely kő volt csak határa; mert se Péter se szomszédai nem gondoltak egy két hold-földdel, 's juhaik nem egyszer látogatók-meg egymást ellenirányos legelőjiken, hol éppen olly szabadon vendégeskedtek, mint uraik az ő házaikban.

Péter egyébiránt furcsa helyzetben volt házának fekvése végett, melly a' két országnak egyenesen határvonalán feküdt, 's nem tudhatta, hogy Skótokhoz tartozik-e, vagy Angolyokhoz. Ő nemzetsége törzs-ágát csak ősapjáig vihette-fel, mint a' nemzetség bibliája bizonyítá, 's valamint nagyapja és atyja is Marschlaw-on született; ezek azonban nem voltak a' kinos-bizonytalanságnak annyira kitéve, mint unokájok. A' háznak lakszobája minden esetre skót országban feküdt, mig a' konyhának két harmad része tagadhatlanul angoly országban volt. Három elődei (Vorfahren) a' lakszobán túl eső teremben születtek, 's így minden kétségen túl Skótok voltak; de minthogy Péter szerencsétlenségére még nagyapjának életében született, 's az alatt szülőji éppen amaz egyik

szobában laktak, melly a' határt átszegő konyhán tul állott, nem tudta, mellyik országhoz tartozzék tulajdonképpen. A' mi egyébiránt Péternek a' helyezetet még alkalmatlanabbá tevé, az volt, hogy ő egész szivéből Skót szeretett volna lenni; mert csaknem valamennyi jószágai a' skót részen feküdtek, 's csak kevés nemzetségek voltak olly régiek 's tekintetesek, mint amaz, az Elliot-oké.

Elliot Péter marschlavi Esquire (a' lovag osztály után következő nemes) a' northumberlandi és roxburgi grófságokban sok esztendeig a' legjobb vivó, versenyfutó és szökő (Springer) volt Jedburg és Worlov közt. A' lapda, mellyet az ő keze hajított, mint valamely madár repült a' levegőben; Normann (győztes) volt ő minden játékokban, és testerőgyakorlatokban. Könnyen mint pehelyt csóválta-meg feje felett a' nehéz kalapácsot elannyira, hogy valamennyi versenyzők álmélkodva visszalépnének, 's valamennyi nézők hangos tapsra fakadnának.

Péter korán házasodott; de a' hazasság az ő vidám és bátor érzékeit semmiben se csökkenté. Ki azt gondolja, hogy a' házasság a' pacsirtából bagolyt csinál, tetemesen megsérti ama kellemes lényeket, mellyek setét oráinkat felderitik, 's a' férjet csak ama salakjaiból tisztogatják, mellyek őt netalán elcsufítják. Már szinte húsz esztendő haladt-el a' házaspár felett, 's még Jeanette éppen olly szelid és nyájas, Péter még mindig olly vidám és bátor volt, mint ez előtt. Kilencz kedves magzat ült már a' békes tűzhely körül, mig a' legifibb még az anyának ölen játszadozott. Péter a' bút még soha sem ismerte: megáldva feleségében, gyermekeiben, és nyájaiban gazdagabb volt már elődeinél, és szomszédaitól 's cselédeitől egyiránt szeretett. De nem sokára az ő szerencséje is meghaborították, az ő örömkelyhe is örömkehelyyé változott.

Karácson volt; 's még a' nap december 25-én soha szomorúbban nem kelt, mint ma. Egyetlen egy nagy felhőtömeg borítá az eget; hetektől fogva volt már a' föld hóval fedve, 's mivel most egész áldott nap az eső esett, a' virányok olly szomorú, olly nyomorúságos tekintetet nyerének! — A' szél iszonyúan süvölte, 's többszerezve hangzott vissza a' bércekről, valamintha egész ezred látatlan ördögök bőgnének alá. A' máskor feltátott üregek most hóval valának tömve, a' nagy hótömegek szüntelen 's menydörögve zuha-

nának óriás szirt-ormokról a' mélységbe alá. A' patakok folyókká lettek, 's a' folyók mint vadözönek habozva hullámláztak a' sik felett. De Marschlaw-on Elliot Péter házában vígan és világosan lobogott a' tűz, nyögött a' vidám innephez készülések alatt a' szegény tüzhely, és derült arczok futkosának ide-tova szobából szobába.

Elliot Péter t. i. karácson innepét ülé, 's azt kétszeresen ülé, mert legöregbik fíjának, Tamásnak is e' volt születési napja. — Meghívó jegyek még akkor nem ismertettek a' határhegységben, hanem Péter vendég-szeretete ismeretes volt, 's így az ember nála szívesen jelent-meg. A' vendégek együtt valának. A' konyha volt az egyetlen egy hely, hol elérhettek. Felterítették tehát a' fehér abrosz egy hosszú tölgy-asztalra, melly skót országból egészen beangoly országig terjedett. Az asztalnak angoly országí részén egy iszonyú Plum-budding (rózsa-gombóc) 's egy ökörnek felsár-pecsenyéje (Lungenbraten) gőzölge: a' skót részen pedig egy báránynak jól fűszerzett belső részei 's feje és lábai voltak feltéve, míg ez alatt az asztalközepe különféle ételekkel, mellyeket ezen országokban 's ez időtájban enni szokás, volt megrakva.

Valamennyi vendégek helyet foglalának, csak egy szék állott még üresen, tudni illik Péter mellett jobbról. Péter éppen felemelé kezét, hogy mint házi ur az étkeket felvágja, midőn az üres szék szemébe ötlük, a' kés kiesik kezéből, 's az aggodalom kinyomása festődék képén, mintha valami látatlan hatalom érte volna meg.

„Jeanette — kérdé — hol van Tamás? Nem látta őt senki közületek? — 's a' nélkül hogy feleletet várna — hogy lehet az — folytatá szavait — hogy ő illy fergetegben kimaradhatott? Megbocsátsatok barátim, ki kell mennem 's látnom, nem találom-e őt valahol. Én nem kezdhetem el az ebédet nyugodt szívvvel, míg e' szék itt üresen áll.“ E' szókkal kiment a' házból.

Egy pillanat a' másikat követé, de Péter még mindig elmaradt. A' vendégek éhesek, némák és kedvetlenek lettek, hogy a' derék ebéd így elizetlenítették. Mistress Elliot mindent elkövetett, hogy a' békétlen gyülekezetet valamikép engesztelje, 's a' kedvetlen benyomást eltörülte, mellynek nyomai vendégeinek arczain világosan látszóttak. „Nem is tudom mit gondol férjem — monda — így el-

szaladni, midőn tudja, hogy az étel elromlik; de Tamás is lakoljon ám; hiszen tudta, hogy pontban egy órakeres talállok. Nem látá kegyed őt?“ kérde ezután egy kellemes fekete fürtös leánykát, melly mintegy 17 esztendősen lehetett, mialatt ajkát mosolygásra nyitni szembetűnőleg törekvék. A' fiatal leányka elpirult, és szeme pilláján egy könny, melly eddig tiltott rabja volt a' legszebb szemnek, mutatá magát; az ő lassú remegő hangon kiejtett „Nem“ szava alig halatszott.

A' perczek órákká nőttek, 's még sem az apa, sem fija nem jött elő. A' gazdasszony azonban észre kezdé venni, hogy előbbkelő vendégei indulni kezdenek, 's valóban nem tudta szegény, mit hozzon elő az elmaradtak mentésére; végre kéré vendégeit, hogy fognának az ételekhez, a' mi meg is történt, 's a' felrakott étkek villámsebességgel egymás után kezdenek eltűnni az asztalról. Misstress Elliot is oda adá magát egy pillanatra a' vissza tért derült-ségnek, de szomszédnéjának lassú sohajtása legott ismét elhalaványítá arczeit; tekintete azonban az urának 's fíjának rendelt üres székekre esett. Ekkor elveszett minden bátorsága; sebesen felkelt helyéből, 's felkiálta: „Mi az Isten szerelméért, mi történhetett?“ 's az ajtóhoz sietett; de már a' küszöbön elejébe lépett férje.

(Folytatás következik.)

N É P I S M E R T E T É S.

Katona-élet Irlandban. *(Folytatás.)*

3.

A' matrózok mint szárazföldi katonák.

A' kár, mellyet az ellenséges gyors-lövők ejtettek közöttünk, érezhetőképp enyhítettett a' tengeri hajósok által, kiket egy dandárba rendelve katonáskodni küldöttek. E' különös ficzkók multságul vették, hogy a' Messieursket (miképpen a' Francziákat nevezik) üzhették, 's valóban szörnyűbb üzést alig lehet látni. — Mindegyik egy-egy hosszú dárdával, egy vadász késsel 's egy pisztolylyal felfegyverkezve többnyire csapatonként csak úgy mentek-ki, mintha valamely vadnak vadászatára indulnának. Minden nap ebéd után, mellyet közönségesen együtt tartának Ost-Zuburg nevű falu piacznán, egy-egy altiszt vezérlése alatt elkezdek vadászatjokat. A' különcségek, mellyeket na-

ponként mulattatásunkra láttunk, Hogarth esetére is érdemesek valának. A' legnevetésesebbek közé tartozott az exercirozás, vagy mint ők nevezék, a' „katonajáték.“ Akarmit tettek is tisztjeik, soha se tarthatták őket rendben, és csendesen; de ezen tiszttek is azon bordában valának szöve, 's ugy nem szokhattak a' feszes szabályossághoz, mint valamelly szent beszédnek végig hallgatásához sem. Ezen gyakorlások valamint a' tisztteknek ugy a' köz embereknek is nagy multságára szolgáltak. A' legénység egyenetlen nagyságú vala, ugy hogy néha az előálló 4 láb 's az utána levő hat lábnyi magos is volt; a' kenyeres pajtás commandója mindig egy Goddam - mel végződött; a' legénység pajkosságai 's tréfái élénkek voltak, midőn p. o. egy kis ficzko a' hátulso rendből fel-felkiáltván „fel a' fejed te rongyos káplár amott!“ elménczségét magos társának háta megé rejté. Akkor a' káplár elejébe áll 's tekintetét mutatva: „Halld Vilmos mester — ugymond — nem viselheted magadat a' tiszt előtt ugy mint katona?“ Amott egy dörgő hang rivad: „A' hóhére legyek, ha ezt elszivelem tovább, — itt a' Murphy czombomba szurja kését“ vagy a' kenyeres pajtás „jobbra kanyarodást“ parancsol, 's néhány közülök jobbra, mások balra, ezek pedig éppen arczczal fordulnak egymáshoz. Ha pedig a' „Marsch“ szó hangzott, uj nevetésre ada okot; néhányan a' marsot fütyülék, mások szájjakkal utánozák. Legkedvesb tréfájiknak egyike volt, hogy egymás sarkára hágdostak, 's egykor egyet a' sorból láték kíugrani e' szókkal: „átkozott legyek, ha tovább is a' Niley előtt marsirozok; a' gazfi tüskét kötött lábujhegyére!“ 's ezzel magát egész csendességgel a' hátulso sorhoz kapcsolta. Itt egymásnak kalapját veték-le, amott egyik a' másikat ide oda taszítá, 's ezt még a' táborban is, az ágyúk és fegyverdurrogások közt is tették. Egyike ezen különös ficzkoknak ágyúgolyó által igen megsebesedve elterült. A' mint látá, hogy tovább nem mehet, lekapta nagy süvegét, 's az ellenség után hajítván: „Im — ugy mond — rongy-ebe! akarnám, hogy egy 18 fontos golyó volna!“ — Ezen félördögök huszonnégyfontos hat ágyúból álló batteriát is birtak; de azzal sajátilag bántak, 's mindig mint hajtón, egyszerre lőtték-ki, hogy a' föld is remegett belé.

(Végzet következik.)

J E L E S M O N D A S.

V é g z e t.

Ha kis hajód' a' sors szirthez veti,
Bizz 's türj! — Bú a' halál testvéri párja,
'S ha a' szivet egyszer jégülébe zárja,
Ellankadnak legszebb érzeti.

Kisfaludy Kár. után L. Amalia.

A' sir. A' hiv szerelemnek ölen az életet boldogul és megelégedve izlelő házas párnak leggyászosb és legiszonyúbb határ a' sir, melly ha azoknak egyikét magába zárja, nemcsak az élt menny dúlatik-fel általa, hanem annak emléke is örök kinokkal emésztí a' megmaradtat: ellenben a' képzelt mennyet fel nem talált házasoknak a' sir ama révpárt, mellynek szélénél a' szenvedés lánczai elszakadván a' megmaradtnak egy szebb jövődő báj-képzete, és az elélt időknék szomorú képe marad-fel.

Miskoltzy István.

Élet képe. Soha se higyjük, hogy az erény paizsa alatt bátorságban állunk. Sok katona jutott már fegyverestől együtt az ellenség kezébe.

Nincs dicsőbb boszúállás a' megbocsájtásnál: egy szelid engedékeny beszéd behártyázza fájdalmas sebünket.

Roglaticzáról Bácsból.

Gnomák. Ha az ember nem ingadozik, ha felfogott szándéka szilárdon áll belsejében, — akkor nyugodtabban megy sorsa elejébe.

Tromlitz után

Mennyrszág annak a' föld, ki békén él, jót cselekszik, és keveset kíván.

Pestalozzi után L....cs Amalia.

K Ö L T É S Z E T.

A' tölgyhez.

Terebély, és setét árnyú	Mit kértem a' jövődőtől
Százados, 's moly lepte tölgy,	A' csalótól untalan?
Mellynek szelid hüvösében	Mi volt, miért annyi éjim
Gyakran ült velem a' hölgy —	Haladtak-el nyugtalan?
Mond: alattad szerelmemet	Mond-meg miért tűztem gyakran
Annak hányszor nyögtem én?	Láng csókjaim' kezére?
'S hányszor akadt elmeredten	'S mi volt az, a' minek végre
Bús nézéseem láng-szemén?	Megvetés lön a' bére? —
Miként égett kebelemben	Boldog idők! és ti tündér
Az abban kelt érzemény?	Mennyben álmodt képzetim!
'S hová ragadt képzetemben	Eltüntetek — 's letiporva
Az éltetett jó remény?	Kinzanak most érzetim. —
Mond-meg Amor a' tüzelő	Szelid tölgy! mond: a' mióta
Mért gyullasztá szivemet?	Itt egyedül bolyongok,
S mi engedte akkor nékem	'S elenyészett mennyem után
Álmodtt földi mennyemet?	Hervasztanak a' gondok —

Mond-meg, kérlek, hányszor hallád És nagy vesztesem emléke
 Felnyögött panaszomat Mért kinozta lelkemet?
 'S roncsolt keblem üregéből Mond-meg kérlek, mért hullattam
 Kiszökött fohászomat? Vérrel kevert könnyemet?
 Mond-meg kérlek: kiért vérzik Miért kértem Istenemtől
 Bennem az örökkön hiv, Gyakran multom', 's végemet?
 'S ezért csufos megvetéssel Mért átkoztam lételemet?
 Jutalmazott szegény szív? — Mért átkoztam szívemet?
 Ah mond-meg, hány éjjelen át Miért a' szépnek körébe
 Nem nyerhetém nyugalman'? Vivő első perczemet?
 'S hányszor hallád felriadni Miért nyögtem gerliczeként
 Emésztő bús siralmam? Lombod alatt setét tölgy
 Mond-meg hányszor rogytam alád Olly annyira, hogy jajomra
 Elkábultan kinombán? Vissza felelt a' mély völgy?
 'S mély gödröket mostak könnyim Ah szerelem! élet-rózsa,
 Össze-aszott arczomban — Nekem kinos szerelem!
 Keservem, mond: mint szaggatta Te itattál, mert megcsalt ő,
 Vérrel buzdult szívemet? Ennyi keserút velem! —
 M i s k o l t z y István.

K Ü L Ö N F É L E .

Füstön talált tolvaj. Bizonyos házba egy strassburgi özvegy asszonyhoz tolvaj lopózkodott alkonyatkor; de minthogy a' cselédek a' házi asszony betegsége végett le nem fekhettek, kénytelen volt magát egy ideig a' kéményben elrejteni. Ott magát (alkalmasint, hogy annál biztosabban maradhasson helyzetében) valamely kötéllel egyik keresztvashoz kötötte. Itt csaknem reggelig várakozott, hogy czélját teljesíthesse; hajnal felé megjelen a' szakácsné, 's tüzet kezd rakni. Midőn a' tűz pattogva, lángolva a' kémény felé hajtana a' gomolygó füstöt, erős köhögést és tüszögést hallott. Hamar egybehívá a' házi cselédeket, kik a' tolvajt a' keresztvashoz kötözve, de már a' füsttől megfulladva lelték.

Napoleon. Rapp generál egykor igen kérte Napoleont két fiatal tisztek előléptetéséért. „Én már többé nem akarok olly bőkezű lenni; — viszonza Napoleon — nemde — 's ezzel Lauriston generálhoz fordult — a' mi időnkben nem olly hamar avanciroztak az emberek? Dörgöttét! én magam több esztendeig maradtam alhadnagy.“ — „Az mind igaz Sire — monda Rapp — de kegyed az elmulasztottat azután helyre pótolá.“ — Napoleon nevetett ezen feleletre, 's Rappnak kérését teljesíté.

Orosz utazás. Orosz országban legnagyobb részint fekvő utaznak az emberek. Az utazó t. i. szénán vagy szalmán, bundákkal, és ágyneműkkel körül burkolva fekszik a' bavorskában (kocsiban). Legalul a' portéka vagyon; e' fölé a' bundák, 's több e' félék terítettnek-ki; egy szénával vagy szalmával megtöltött zsák vánkus gyanánt szolgál a' fej alatt. Így felkészülve a' legroszabb s leggörüngyesb uttal is bátran daczolhatni. A' kereskedők több-

nyire tükélyetes ágyban fekszenek. Sokszor elmosolyodik az ember, midőn illy utazó ágyakat lát tele jól kihizott 's bajszos alvókkal. Csak illy móddal lehetséges olly nagy és unalmas utakat, mint Sibiriában vannak, fáradság és halálos unalom nélkül kitarítani, midőn nálunk némelly vidékeken már első napon is, ha még alig haladtunk tíz mértföldet, az ember igen fáradtnak érzi magát, mi az unalmas ülőhelytől ered, melly csak azért van, hogy sokan elférjenek a' kocsiban.

Tengeri utazóknak. Egyik francia polytechnikai újság bizonyossá tesz, hogy csalhatlan szer volna a' tengeri betegség ellen az, ha az utazó testének azon része körül, melly a' csipelyektől egészen hasáig terjed, valamelly kötőt viselne. A' tanácsolt szer olly egyszerű, hogy minden ember használhatja, 's ha czélszerű találna lenni, az emberiség nagy köszönettel tartozik a' feltalálónak.

Plaudite! Ujhollandiában az angoly coloniák azon ajánlatot tevék, hogy jövődében az asszonyoknak is szabad legyen éppen ugy, mint a' férjfiaknak mesterséget, vagy művészséget tanulni, 's mesternek vagy művésznek lenni, és olly férjfiat feleségül venni, ki a' házi dolgokat ellátja, köt, varr, főz, és a' kis gyermekeket ringatja.

Olasz országai órák. Romában 's átallján egész olasz országban az idegen alig tudhatja-meg az órajárást, olly különböző és zavart a' mód, mellyel ott az órákat (Stunden) meghatározzák. A' 24 órák legelsője nap lenyugta után félórával kezdődik; itt tehát a' nap és éj egyenlősége délnek nevezetik, 's ekkor így mondják „tizennyolczadfél az óra“ 's nyolczadfélkor 1 órát mondanak. A' torony-órák délben igazittatnak-meg, még pedig vagy előre, vagy hátra, miképpen t. i. a' nap vagy hosszabb vagy rövidebb kezd lenni; de leginkább a' nap lenyugta után félórával huzatni szokott angyali idvezlet harangja az, melly szerint az órák igazittatnak. Ezen harangnak megkondulásakor mind azok, kik a' pontosságra ügyelnek, zsebórájikat 12-re igazítják. Egy másik oka ezen zavarnak az, hogy a' szám-lapok (Zifferblätter) többnyire a' külföldön készittetnek, és 24 helyett csak 12 számot mutatnak; e' szerint 1 órát 13-nak kell venni. Mindazáltal megvannak az Olaszok győződve, hogy időszámolásuk legtökélyesb, „mert — ugy mondanak — kiki tudja, midőn órájára néz, hány óra van még hátra a' naptól, 's ez még is csak a' legfőbb dolog.“

Számrejtvény.

(Római betűkkel.)

Tudok egy állatot egy szárnyas állatot:

Őt szive 's tiz annyi feje találtatott,

Es tiz annyi lába, mint a' mennyi feje.

Mond-meg kérlek, mi e' szörnyetegnek neve?

L...cs Amalia.

Előbbi rejtvény: bőr.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiacz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, url utsza 612.